

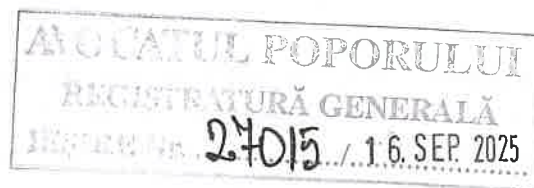
ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Daniel DAVID
Ministrul Educației și Cercetării
Ministerul Educației și Cercetării

Stimate Domnule Ministru Daniel David,

În exercitarea atribuțiilor sale constituționale și legale, Avocatul Poporului a primit mai multe petiții prin care se reclamă discriminarea cauzată prin art. 13 alin. (1) lit. b) din Hotărârea Guvernului nr. 732/2025 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de acordare a burselor și cuantumul acestora, potrivit căruia: art. 13. — (1) *Bursa socială se acordă elevilor din învățământul preuniversitar de stat înscriși la cursurile cu frecvență de zi, inclusiv celor școlarizați la domiciliu sau care urmează cursurile în „Școala din spital”, care se încadrează în cel puțin una dintre următoarele situații:*

b) elevi cu unul sau ambii părinți decedați și elevi asupra cărora a fost instituită o măsură de protecție specială, respectiv plasamentul/plasamentul de urgență, fără a se lua în considerare nivelul venitului mediu net pe membru de familie, supus impozitării”.

În principal, se invocă tratamentul discriminatoriu generat de lipsa de reglementare cu privire la acordarea bursei sociale pentru o situație similară și anume pentru **elevii al căror tată este necunoscut.**

Legea nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare prevede după articolul 108 un nou articol, art. 108¹, cu următorul cuprins: "Art. 108¹ (1) *Elevii de la cursurile cu frecvență de zi din învățământul preuniversitar de stat obligatoriu beneficiază de burse. Metodologia-cadru de acordare a burselor și cuantumul acestora se aprobă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației și Cercetării, la propunerea Consiliului Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar.*

(2) Bursele care se acordă elevilor din sistemul de învățământ preuniversitar de stat sunt:

a) bursă de merit;

b) bursă socială.”

În aplicarea acestui articol a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 732/2025 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de acordare a burselor și cuantumul acestora prin sunt stabilite criteriile de acordare ale bursei sociale, una dintre situații fiind atunci când **unul sau ambii părinți sunt decedați.**

Raportat la cele sesizate, remarcăm lipsa de reglementare pentru o situație similară cu cea prevăzută în art. 13 alin. (1) lit. b) și **anume situația elevilor cu tată necunoscut.**

În cauza de față, autoarea criticii reclamă tratamentul discriminatoriu generat de lipsa de reglementare cu privire la acordarea bursei sociale pentru o situație similară și anume pentru elevii al cărui tată este necunoscut.

Astfel, bursa socială reprezintă o formă de sprijin material, vizând atât protecția socială, cât și prevenirea abandonului școlar, neputând fi disociată de dreptul fundamental la educație garantat de același art. 32 alin. (4) din Constituție și nici de art. 49 alin. (1) din Constituție, referitor la protecția copiilor și a tinerilor, făcând parte din acele modalități specifice prin care statul, încurajează și susține dreptul elevilor aflați în situații defavorizate.

Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa că principiul egalității în drepturi, garantat de art. 16 alin. (1) din Constituție, presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1994). Situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (Decizia nr. 86/2003, Decizia nr. 476/2006, Decizia nr. 573/2011, Decizia nr. 366/2014).

Curtea a stabilit că sintagma "fără privilegii și fără discriminări" din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite. Curtea a reținut constant că nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea principiului mai sus menționat. Potrivit jurisprudenței sale, discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept (Decizia Curții Constituționale nr. 62/1993), iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului (a se vedea în acest sens Decizia nr. 685/2012, Decizia nr. 164/2013 sau Decizia nr. 681/2014). În schimb, privilegiul se definește ca un avantaj sau o favoare nejustificat/nejustificată acordat/acordată unei persoane/categorii de persoane; în acest caz, remediul constituțional al privilegiului nejustificat acordat nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea privilegiului în discuție (Decizia nr. 755/2014).

Or, raportat la aceste repere jurisprudențiale, observăm că **nu este niciun fel de diferență între copilul care are părintele decedat și cel care are părintele necunoscut din perspectiva accesului la dreptul la educație (art. 32) și la protecția copiilor și a tinerilor (art. 49), elevii aflându-se în situații identice și anume lipsa unui suport material sau moral al unuia dintre părinți, indiferent că este decedat sau necunoscut.**

Prin urmare, **excluderea elevilor care au tată necunoscut de la acordarea burselor sociale creează o discriminare între elevii aflați în situații identice, care nu poate fi justificată în mod obiectiv și rațional.**

O atare excludere este, de altfel, incompatibilă cu prevederile art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 734/2025, care, în legătură cu bursele sociale precizează: "*Acordarea burselor prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. b) și art. 2 lit. a) reprezintă o formă de stimulare a progresului școlar, de sprijin pentru elevii proveniți din medii dezavantajate socioeconomic și de susținere a acestora în vederea prevenirii abandonului școlar*"

În raport cu acest cadru constituțional și legal, descris anterior, constatăm că prin excluderea elevilor cu tată necunoscut sau fără tată se instituie o discriminare între elevi, în condițiile în care doar cei cu părintele decedat se bucură de protecție constituțională și legală. Or, pentru atingerea scopului legiuitorului constând în susținerea elevilor aflați în aceeași situație defavorizată, discriminarea generată prin sintagma "dcedat" din cuprinsul textului legal criticat nu se poate justifica prin rațiuni obiective și rezonabile prin prisma scopului urmărit, fiind astfel contrară art. 16 alin. (1) din Constituție.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 59 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora autoritățile publice sunt obligate să asigure Avocatului Poporului sprijinul necesar în exercitarea atribuțiilor sale, ne adresăm dumneavoastră cu rugămintea **de a iniția o propunere de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 732/2025 în sensul acordării bursei sociale de studii și elevilor care au tată necunoscut.** Totodată, vă rugăm să dispuneți informarea Avocatului Poporului în privința măsurilor întreprinse pentru asigurarea unui tratament juridic identic elevilor aflați în aceeași situație.

Cu stimă,

Avocatul Poporului,

Renate Weber

